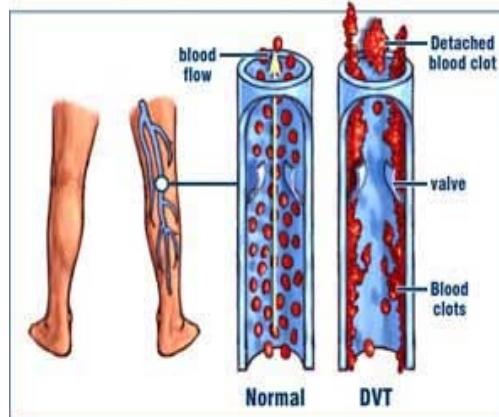

Deep Vein Thrombosis (DVT)

چرا لخته خون ایجاد می‌شود؟

توقف خون در اندام‌ها، خرابی دیواره رگ‌ها، بیماری‌های انعقادی سه عامل اصلی برای ایجاد و تشکیل لخته در پا است.

عوامل دیگر: سن (سن بالا) - جراحی‌های بزرگ (به خصوص جراحی‌های لگن) - بستری شدن طولانی - سرطان‌ها (به ویژه سرطان‌های دستگاه گوارش و سرطان پانکراس (لوزالمعده). - چاقی - مسافرت‌های طولانی: چه با هواپیما و چه با اتومبیل، در پروازهای هوایی و بیش از سه ساعت احتمال تشکیل لخته بیشتر می‌شود - تصادفات و ضربه‌ها - واریس - بیماری‌های قلبی (دریچه مصنوعی، التهابات و عفونت‌های پرده‌های قلب) - هورمون‌ها: هورمون‌های زنانه، به ویژه استروژن و پروژسترون که بعضی افراد پس از یائسگی آنها را مصرف می‌کنند و در قرص‌های ضدبارداری نیز وجود دارند، از جمله

معروف‌ترین این هورمون‌ها هستند - بارداری دستکاری وریدها (وارد کردن کتتر یا لوله‌های پلاستیکی به بدن بیمار، به دلایل مختلف از جمله تزریق طولانی مدت سرم و مواد غذایی) - بیماری‌های انعقادی (افزایش عوامل انعقادی خون که به دلایل مختلف از جمله غلیظ بودن خون پیش می‌آید و در افراد سیگاری نیز شایع‌تر است).

در صورت تشکیل لخته چه علائمی پیدا می‌کنید؟ منطقه‌ای که خون لخته شده ورم کرده، قرمز و دردناک می‌شود. همچنین احتمال افزایش ورم وجود دارد. اگر لخته شکسته و در خون رها شود و به سمت ریه‌ها حرکت کند، دچار درد قفسه سینه، تنگی نفس خواهید شد. در صورت بروز چنین علائمی فوراً به پزشک خود اطلاع دهید و یا سریعاً به مرکز اورژانس مراجعه کنید.

تشخیص: علاوه بر علائم و معاینه توسط پزشک، سونوگرافی داپلر (استفاده از امواج صوتی برای مشاهده لخته خون در ورید)، سی‌تی‌اسکن و یا MRI برای مشاهده عروق خونی، آزمایش خون و یا ونوگرافی (استفاده از تزریق ماده حاجب برای مشاهده رگ‌ها).

DVT مخفف Deep Vein Thrombosis ، به

معنای پیدا شدن لخته ی خون در سیاهرگ های عمقی پا ، به ویژه ساق پا است.

ترومبوفلیت به دو صورت بروز می کند :

۱- ترومبوفلیت سطحی ۲- ترومبوفلیت عمقی
۱- ترومبوفلیت‌های سطحی در وریدهایی ایجاد می‌شوند که تنها در زیر پوست قابل رویت هستند. منطقه‌ای که دچار ترومبوفلیت شده است معمولاً قرمز شده، حساس می‌شود و هنگام لمس گرم و دردناک است .

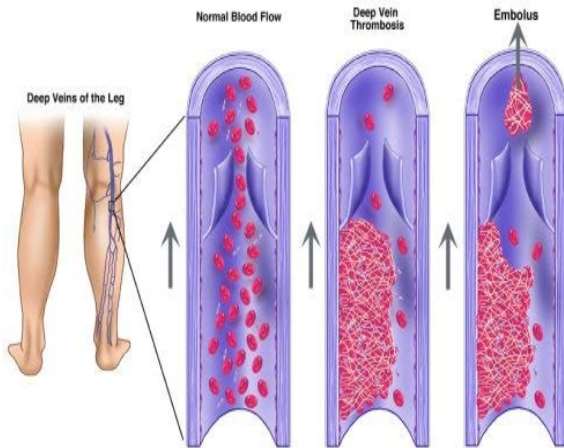
۲- ترومبوز وریدهای عمقی یا DVT بسیار خطرناک‌تر از ترومبوفلیت‌های سطحی است. افراد نمی‌توانند ترومبوفلیت عمقی را ببینند یا آن را احساس کنند. بیشتر در اندام‌های تحتانی ایجاد می‌شود. درد و تورم پا و گرمی در لمس ناحیه مبتلا و نیز تب ممکن است نشانگر وجود DVT باشد به خصوص اگر عوامل خطرزای آن در فرد وجود داشته باشد.

آمبولی ریوی ، نوعی بیماری کشنده است و نتیجه ترومبوز وریدهای عمقی یا DVT است که به دنبال تشکیل لخته در عروق و حرکت آن به وریدهای بالاتر مثل ریه ، باعث مسدود شدن جریان خون شده و موجب تنگی نفس، تند شدن ضربان قلب، درد قفسه سینه و یا کاهش فشارخون و شوک می‌شود.

DVT

(تشکیل لخته در وریدهای عمقی)

بیمارستان گلدیس شاهین شهر - واحد آموزش به بیمار

تهیه و تنظیم: سیما بشاورد - کارشناس ارشد پرستاری

پائیز ۱۳۹۲ - کد پمفلت: AW2-01

توصیه هائی برای جلوگیری از DVT

(۱) فعالیت فیزیکی خود را حفظ کنید و اگر مجبور به نشستن طولانی مدت بر روی صندلی هستید، گاهی از روی صندلی بلند شوید و قدم بزنید. همچنین مچ پاهای خود را حرکت دهید تا خون در پاهای شما جریان یابد. ورزش منظم شامل پیاده روی، شنا، نرمش و ... انجام دهید.

(۲) خودداری از مسافرت طولانی: در صورتی که مجبور به مسافرت طولانی هستید، باید در حین سفر، عضلات پاهایتان را حرکت و ورزش دهید.

(۳) جلوگیری از افزایش وزن: پیشگیری از افزایش وزن و چاقی کار مشکلی نیست، اما از بروز بسیاری از عوارض سلامتی از جمله DVT پیشگیری می کند.

(۴) استفاده از جورابهای الاستیک فشارنده: برای افرادی که طولانی مدت می ایستند، توصیه می شود.

(۵) پرهیز از مصرف هورمون ها: از مصرف هورمون ها، به ویژه اگر ضرورتی برای استفاده از آنها وجود ندارد، خودداری کنید.

منبع: کتاب داخلی جراحی - برونر سوارث ۲۰۰۸

سایت بیمارستان: www.goldis.mui.ac.ir

داروهای مورد استفاده در D.V.T کدامند؟

مهمترین داروها، داروهای ضد انعقاد و یا رقیق کننده های خون هستند که از ایجاد لخته در عروق جلوگیری کرده و همچنین رشد لخته های ایجاد شده را کاهش می دهد. داروهای رقیق کننده خون معمولاً در هفته های اول بعد از D.V.T به صورت تزریق وریدی و یا تزریق زیرجلدی خواهد بود. جهت درمان می توان از هپارین و وارفارین بطور همزمان استفاده کرد. هپارین تاثیر سریعی دارد. وارفارین ۲ تا ۳ روز پس از مصرف شروع به تاثیر می کند. زمانی که تاثیر وارفارین شروع شد هپارین قطع میشود. مصرف وارفارین برای سه ماه یا بیشتر تجویز می شود. برخی از افراد نیاز به استفاده مادام العمر داروهای رقیق کننده خون دارند.

نکته: در صورتیکه داروی رقیق کننده خون مصرف می کنید، حتماً این موضوع را به تمام پزشکانی که مراجعه می کنید اطلاع دهید.

سایر درمانها: فیلتر و ناکاوا: در زمانی که نمی توان داروی رقیق کننده خون دریافت نمود و یا علیرغم دریافت این مواد، تشکیل لخته همچنان ادامه داشته باشد استفاده میشود. این فیلتر، جلوی لخته ها را می گیرد و از حرکت آنها به سمت ریه ممانعت می کند.